

„მომავლის არქეოლოგია“ საქართველოს უნივერსიტეტის ხელოვნებისა და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა სკოლის პროექტი

საქართველოს უნივერსიტეტის ხელოვნებისა და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა სკოლა (დირექტორი პროფ. თინათინ ღუდუშაური) 2005 წლიდან ფუნქციონირებს და უნივერსიტეტის სხვა სკოლებს შორის წამყვანი პოზიცია უკავია. ხელოვნებისა და ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა სკოლას გააჩნია სწავლების მაღალი სტანდარტების შესაბამისად საჭირო ყველა რესურსი, როგორც ადამიანური, ისე მატერიალური.

სკოლის ერთ-ერთ მთავარ, პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენს

არქეოლოგია, რომელიც შეისწავლება როგორც საბაკალავრო, ისე სამაგისტრო საფეხურზე. სწავლება მიმდინარეობს საუნივერსიტეტო, საველე და სამუზეუმო პირობებში. საქართველოს უნივერსიტეტის სამშვილდის არქეოლოგიური ექსპედიცია, რომელიც აღნიშნული სკოლის ბაზაზე 2012 წელს ჩამოყალიბდა, უკვე მრავალი წელია აწარმოებს არქეოლოგიურ და ინტერდისციპლინურ კვლევებს სამშვილდის ისტორიულ ნაქალაქარზე, თეთრიწყაროს რაიონში (სურ.1).

სურ. 1 Pic.

საუნივერსიტეტო მუზეუმის სივრცეში გამოფენილი ექსპოზიცია, სწორედ უნივერსიტეტის ექსპედიციის მიერ მოპოვებული არტეფაქტებით არის წარმოდგენილი. არტეფაქტების დაცვა, საექსპოზიციოდ მომზადება და ექსპონირება კი მთლიანად აღნიშნული სკოლის სტუდენტების მიერ ხორციელდება (სურ.2).

ლი მემკვიდრეობის პოპულარიზაციას, არქეოლოგიური ძეგლების სიახლეების, ისტორიის, აღმოჩენების გაცნობასა და ნამდვილ არქეოლოგიურ გათხრებში მონაწილეობის მსურველთა მომზადებას (სურ.3). უაღრესად მნიშვნელოვანია ის ფაქტი, რომ პროექტის მართვა-განხორციელება და დამატები-

სურ. 2 Pic.

2016 წელს პროგრამის კიდევ უფრო მეტად განვითარებისა და პოპულარიზაციისათვის არქეოლოგიის, ხელოვნებისა და ანთროპოლოგიის დეპარტამენტში ინიცირებულ იქნა პროექტი „მომავლის არქეოლოგია“, რომელიც დღემდე წარმატებით ფუნქციონირებს. იგი წარმოადგენს საგანმანათლებლო-შემეცნებითი აქტივობების ერთობლიობას, რომელიც ემსახურება არქეოლოგიური დისციპლინის განვითარებას, აღმოჩენებისა და კულტურუ-

თი აქტივობების შერჩევას, ასევე მთლიანად უნივერსიტეტის სტუდენტების მიერ ხორციელდება.

დღევანდელ ეტაპზე „მომავლის არქეოლოგიაში“ მონაწილეობა მიღებული აქვს თბილისის 15 საჯარო და კერძო სკოლას, აღნიშნულ შემეცნებით-გასართობ პროგრამაში კი მონაწილეობდა 240 მოსწავლე. უნდა აღინიშნოს, რომ პროექტი ითვალისწინებს მოსწავლეთა ასაკობრივ სხვაობასა და ფსიქოლოგიურ თავისებურებებს, შესაბა-

მისად ყოველი ღონისძიება აღნიშნული ფაქტორების გათვალისწინებით იგეგმება. ყველაზე მეტი პოპულარობით სარგებლობს პრეზენტაციები, რომლებიც პრაქ-

ტიკული მეცადინეობების დაწყებამდე იმართება და მონაწილეებს აწვდის თეორიულ ცოდნას არქეოლოგიისა და არქეოლოგიური აღმოჩენების შესახებ (სურ.4).

სურ. 3 Pic.

სურ. 4 Pic.

ასეთებია:

„რა არის არქეოლოგია“.

„მსოფლიო მნიშვნელობის არქეოლოგიური ძეგლები“.

„საიდან იწყება ცივილიზაცია“.

„უმნიშვნელოვანესი არქეოლოგიური ძეგლები“.

პრეზენტაციებთან ერთად „მომავლის არქეოლოგია“ მოიცავს პრაქტიკულ კურსსაც, რაც გულისხმობს იმიტირებულ არქეოლოგიურ გათხრებში მონაწილეობას, კერამიკის დაყალიბება/ფორმირებას, კერამიკული ნაკეთობების რესტავრაცია-აღდგენას, ქვის ხანის იარაღების მინაბამების დამზადებასა და ჩახატვას (სურ.5). პრაქტიკული კურსი საჯარო სკოლის მაღალი კლასის მოსწავლეებზეა გათვლილი და ემსახურება მათ მომზადებას უმაღლეს საგან-

მანათლებლო სასწავლებელში შესასვლელად, განსაკუთრებით ისეთ სპეციალობებზე, როგორცაა არქეოლოგია, ანთროპოლოგია, ხელოვნების ისტორია, რესტავრაცია, და სხვ.

დღეისათვის მზად არის და ფუნქციონირებს შემდეგი ვორქშოპები:

„ორი დღე არქეოლოგიურ სოფელში“.

„პირველყოფილი ცეცხლი“.

„პირველი ქვისა და თიხის ნაკეთობები“.

„პრეისტორიული ნადირობა“.

აღსანიშნავია, რომ „მომავლის არქეოლოგია“ სკოლის მოსწავლეთა და ახალგაზრდათა შორის არა მხოლოდ არქეოლოგიის დისციპლინის პოპულარიზაციასა და გავრცელებაზეა ორიენტირებული, არამედ მიზნად ისახავს მათ განათლებულ, სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე და სხვადასხვა

სურ. 5 Pic.

პირობების მიმართ ადაპტირებულ პიროვნებებად ჩამოყალიბებას. ამ მიზნით დაგეგმილია და 2018 წლიდან ამოქმედდება „საზაფხულო სკოლა“ (სურ.6) სამშვილდის არქეოლოგიური ბაზაზე,

რობებსა და არქეოლოგიურ ტურებში. ეს კომპონენტი ასევე, მათ განვითარებასა და მაღალ ფასეულობებზე ორიენტირებული პიროვნული თვისებების ჩამოყალიბებას ისახავს მიზნად.

სურ. 6 Pic.

რომლის ფარგლებშიც გარდა ზემოთ აღნიშნულ ვორქშოპებისა, მოზარდებს შესაძლებლობა ექნებათ შეითვისონ და განავითარონ ისეთი უნარ-ჩვევები, როგორცაა კარვის გამლა ბუნებრივ გარემოში, სხვადასხვა ტიპის ცეცხლის დანთება სხვადასხვა მეთოდების გამოყენებით, ჰიგინის ნორმების დაცვა საველე პირობებში, ზრუნვა გარემოზე და ეკოლოგიაზე, ფლორისა და ფაუნის უკეთ შემეცნება, ადამიანური ურთიერთობებისა და კომუნიკაციის განვითარება. მეთვალყურეობისა და უსაფრთხოების ნორმების გათვალისწინებით მოზარდები მონაწილეობას მიიღებენ სხვადასხვა ტიპის ლაშქ-

„მომავლის არქეოლოგიის“ ღონისძიებებში მონაწილე ჯგუფებს, ისევე როგორც ინდივიდუალურ მონაწილეებს, გადაეცემათ სათანადო სერთიფიკატი. ხოლო პროექტში განმეორებით ჩართვის შემთხვევაში, მათთვის საგანგებო პირობები და განახლებული პროგრამა იქნება შეთავაზებული (სურ. 7).

საქართველოს უნივერსიტეტი და მისი პროექტი „მომავლის არქეოლოგია“ ღიაა ქვეყნის ყველა საჯარო თუ კერძო სკოლასთან თანამშრომლობისათვის, ამავე დროს, იგი მთავარ მიზნად ჯანსაღი, ლაღი, განათლებული და სოციალური პასუხისმგებლობით სავსე მოქალაქეების ჩამოყალიბებას ისახავს მიზნად.

სურ. 7 Pic.

საორგანიზაციო ჯგუფი:

არქეოლოგიის, ანთროპოლოგიისა და ხელოვნების დეპარტამენტი;
თბილისი, კოსტავას 77. საქართველოს უნივერსიტეტი,
IV კორპუსი. ოთახი 614.
ტელ: 551887786; 557840033.